

Derfor kan jeg sige, at CD også vil stemme imod det samlede lovforslag, hvis ændringsforslaget kommer igennem her inden tredjebehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Ændringsforslag nr. 4 i betænkningen af arbejdsministeren er taget tilbage og erstattes af ændringsforslag nr. 11 uden for betænkningen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 af arbejdsministeren (Ove Hygum) vedtoges med 54 stemmer mod 52.

Ændringsforslag nr. 5-10 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredjebehandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 12.12

Mødet genoptaget kl. 13.15

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 190: Forslag til repatrieringslov.

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 25/2 99. Første behandling 19/3 99. Betænkning 11/5 99).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredjebehandling.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredjebehandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 206: Forslag til lov om Hovedstadens Udviklingsråd.

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 24/3 99. Første behandling 20/4 99. Betænkning 12/5 99. Ændringsforslag nr. 5 af 12/5 99 uden for betænkningen af Tove Videbæk (KRF)).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Tove Videbæk (KRF).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg skal gøre opmærksom på, at ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af Tove Videbæk (KRF), der er omdelt i udvalget tirsdag, ved en fejl først er omdelt i salen her til morgen og derfor kun kan behandles med Tingets samtykke, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Sammen med denne sag foretoges:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 227: Forslag til lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd.

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 14/4 99. Første behandling 20/4 99. Betænkning 12/5 99).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Else Winther Andersen (V):

Venstre sagde under førstebehandlingen, at vi gerne så, at der blev taget initiativ til udvikling af hovedstaden som en vækstdynamo, for en stærk hovedstad vil være et aktiv for hele Danmark. Der er brug for udvikling af hovedstaden i et koordinerende organ, som kan tage fat om hovedstadens problemer og strategiske udviklingsmuligheder.

Venstre er derfor dybt skuffet over resultatet af forhandlingerne omkring Hovedstadens Udviklingsråd.

Ved første behandling signalerede vi velvilighed, selv om vi var betænkelige ved lovforslaget, men vi oplevede en minister med manglende forligsvillighed. Det var tydeligt, at der var et flertal for lovforslaget, så det var ikke engang muligt at få beskrevet nogen af de ønsker, som Venstre havde.

Venstre har argumenteret for, at landzonekompetencen overflyttes til primærkommunen med udgangspunkt i betænkningen fra Opgavekommissionen; en indstilling fra Opgavekommissionen, som bl.a. De Konservative også var enig i. Men regeringen har ikke villet drøfte spørgsmålet og har heller ikke forsøgt at beskrive en model på papiret, selv om Udviklingsrådet stadig væk skulle være det koordinerende råd.

I stedet har vi et forslag med dobbelt indirekte valg. Hvor er mindretalsbeskyttelsen henne? Derimod er det noget med mindre demokrati og formodentlig også flere embedsmandsafgørelser på zonelovsområdet.

Venstre havde ønsket, at afstemningsproceduren i rådet indrettes, så en meget lille majoritet ikke kan gennemtvinge projekter, som ikke har bred opbakning i hele regionen, men som skal betales af alle regionens skatteborgere.

Regeringen har ikke villet give indrømmelser på det punkt, men Venstre kan derfor i dag stemme for Kristeligt Folkepartis ændringsforslag om at ændre antallet fra syv til otte medlemmer, der skal stemme for forslaget.

To af ændringsforslagene er jo uden reel betydning. Her tænkes på § 3 og § 8, stk. 3 – det sidste nærmer sig faktisk næsten lovsjusk, for det er det samme, der står i § 9.

Regeringen vil naturligvis her forsøge at skabe et indtryk af, at Venstre ikke var forhandlingsvillig, men sandheden er, at regeringen ikke ønskede at flytte sig fra det oprindelige forslag, selv om Venstre var parat til at sluge mere end én kamel – for lovforslaget her er bestemt ikke det, der står højest på Venstres kommunalpolitiske dagsorden. Derimod er man gået ind og har lavet mere indirekte valg, end der var i det oprindelige lovforslag.

Derfor er det dybt skuffende, at regeringen har lagt op til at genoplive det hedengangne Hovedstadsråd, selv om det på alle leder og kanter er blevet nedlagt for 10 år siden, og som er uforeneligt med de holdninger, Venstre står for på det kommunalpolitiske område. Vi vil derfor ikke lægge stemmer til, at det Hovedstadsråd skal opstå igen.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Fru Else Winther Andersen tilkendegiver, sådan som Venstre også har skrevet i betænkningens bidraget, at Venstre ønsker at styrke hovedstadsområdet som en vækstdynamo og som det naturlige midtpunkt for en stærk og udviklingsorienteret Øresundsregion. Men Venstre kan ikke støtte det lovforslag, som vi nu behandler i dag, selv om det dog er et lovforslag, der på en ganske markant måde giver det danske hovedstadsområde netop den vækstdynamo, der er i stand til at sætte gang i udviklingen.

Så vil jeg godt bede fru Else Winther Andersen om at redegøre for: Hvad er det så egentlig, Venstre vil? Hvad er Venstres forslag til at skabe den vækstdynamo i hovedstadsområdet? Hvordan havde Venstre gerne set den så ud?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til hr. Klaus Hækkerup: Det er rigtigt, at Venstre selvfølgelig gerne vil være med til at styrke hele vores hovedstadsregion. Det er et vigtigt element i hele området herovre, at der også er en vækst. Men vi ønsker ikke at gøre det ved, at vi genopliver det gamle Hovedstadsråd, som jo var en klods om benet, og det oplever vi også at det her Udviklingsråd vil blive, bl.a. fordi vi her sidder med indirekte valg; oven i købet på nogle områder indirekte valg to gange.

Vi har jo givet udtryk for på to områder specielt, at vi gerne havde set zonelovskompetencen kørt ud til kommunerne, sådan at det kun var det koordinerende, der kunne ligge i det råd, sådan at kompetencen lå ved de direkte folkevalgte, så vi ikke skulle sidde her med embedsmandsafgørelser. Dernæst synes vi, det er utrolig uheldigt på det her område, at der kun er syv til at afgøre, hvad to andre områder, to andre amter eventuelt, skal være med til at betale for opgaver, som de tre kan blive enige om at løse.

Vi mener godt, at der kunne have været et samarbejdsorgan, uden at man havde sat demokratiets spilleregler ud af kraft. Det ser vi jo også allerede der er på nogle områder, så vi tror godt, at det her kunne have været lavet på en anden måde, og det har vi jo også lagt op til i forhandlingerne at det havde kunnet, og det havde vi gerne set.

Vi havde gerne set en meget bredere løsning her. Der er tradition for, at der er en bredere løsning, når det er så store beslutninger på det kommunale område. Jeg synes, det er meget uheldigt.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Fru Else Winther Andersen fremturer med en påstand om, at det er det gamle hovedstadsråd, der er ved at blive genskabt. Til det vil jeg sige: Det er det under ingen omstændigheder. Og når fru Else Winther Andersen henviser til, at der er tradition for brede løsninger på det her område, så lad mig erindre om, at det var en regering – en Venstre-indenrigsminister – der hen over hovedet på Socialdemokratiet og SF nedlagde Hovedstadsrådet, som dog varetog de koordinerende funktioner i området.

Men når jeg bad om ordet igen, så var det egentlig for at sige, at fru Else Winther Andersen jo ikke svarede på mit spørgsmål:

Hvad er det, Venstre vil? Hvad er det for en vækstdynamo, Venstre forestiller sig der skal skabes, hvis det ikke er det, vi har her?

Jeg hørte godt, fru Else Winther Andersen talte om zonelovskompetencen. Javel. Det, der sker, er, at der for øjeblikket behandles 400 sager i en valgperiode. Det er 100 sager om året. Og hvis man holder 10 møder i udvalget, så er det 10 sager pr. møde. Det mener jeg såmænd godt at det landzoneudvalg, der er enighed om mellem forligspartierne, kan overkomme.

Men hvad er det, Venstre vil? Hvad er det for en vækstdynamo, Venstre vil skabe? Kan vi overhovedet få at vide, hvad Venstres politik på det her område er?

Knud Erik Kirkegaard (KF):

På Det Konservative Folkepartis vegne vil jeg godt benytte lejligheden til at udtrykke vores store tilfredshed med, at der er indgået en aftale mellem et flertal her i Folketinget vedrørende Hovedstadens Udviklingsråd og de perspektiver for hovedstadens fremtid, der ligger i det.

Der er et påtrængende behov for, at Hovedstadsområdet kan tale med én stemme. Det er nødvendigt i det samarbejde, man skal have med den anden side af Øresund. Det er nødvendigt, hvis man skal kunne leve op til de udfordringer, som fremtiden vil bringe omkring hele Øresundsregionen. En udfordring, der giver nogle fantastiske muligheder for hovedstaden, hvis vi griber det rigtigt an.

Det er godt, vi får lavet Hovedstadens Udviklingsråd. Det giver nogle muligheder. Det er efter vores opfattelse ikke den optimale løsning. Hvis vi skulle have skrevet løsningen i Det Konservative Folkeparti alene, så var modellen blevet en anden. Men det er et væsentligt skridt i den rigtige retning, og derfor så kan vi absolut støtte forslaget.

Hvad vil fremtiden så bringe? Ja, vi er midt i en kommunal valgperiode, og det, vi forestiller os, er naturligvis, at nu skal Hovedstadens Udviklingsråd have lov til at arbejde i indeværende kommunale valgperiode og også i den næste med. Så er vi fremme ved år 2006, og der tror jeg tidspunktet er kommet til, at vi så skal tage det sidste skridt hen imod den endelige løsning. Og det vil så være en løsning, hvor man kan undvære de tre amter: Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter. Men det vil alt sammen fremtiden vise, om jeg har ret i min forudsigelse af det.

Nogle ganske få bemærkninger omkring de ændringsforslag, som vi er blevet enige om. Der er dels præciseringen af – muligheden for – at nedsætte forskellige udvalg, hvor man kan samarbejde med myndigheder uden for Hovedstadsregionen. Nogle vil hævde, at den mulighed var der i lovforslaget, som det oprindeligt så ud. Det har man juridisk set formentlig ret i. Men der ligger et tydeligt politisk signal i, at vi nu fremhæver det som et specielt ændringsforslag.

Omkring landzonekompetencen er det jo ingen hemmelighed, at landzonekompetencen efter De Konservatives opfattelse bør være hos primærkommunerne. Det var ikke muligt at komme igennem med i den politiske konstellation, som ellers skal bære ideen om Hovedstadens Udviklingsråd igennem. Der blev så lavet en ny konstruktion, som vi glæder os til at se hvordan vil fungere i praksis.

Vores holdning til, at man bør placere landzonekompetencen hos primærkommunerne, er uændret, men nu prøver vi det her i alt fald for en periode i hovedstadsområdet. Jeg synes, det er godt, at der bliver mulighed for fra primærkommunernes side at få indflydelse på den politiske linje, der skal lægges i forhold til håndteringen af landzonesagerne.

Så er der også sket en stramning af reglerne om kvalificeret flertal. Der har her været diskuteret to modeller: om man kunne sige, at kvalificeret flertal ikke kun er 7, men 8 medlemmer af de 11, eller om man kunne tage flere temaer ind under reglerne for kvalificeret flertal.

Det, de kunne blive enige om i forligskredsen, var altså den sidste mulighed, så der nu også kræves kvalificeret flertal, hvis der skal gives lån eller tilskud til medlemskommuner til de formål, som i øvrigt er dækket af lovens bestemmelser.

Endelig det sidste: Det tilsagn, som er givet fra regeringen om, at man fremover vil nedtone de statslige retningslinjer for regionplanlægningen i hovedstadsområdet, opfatter vi også som et ganske betydningsfuldt skridt i den rigtige retning.

Jeg skal så kommentere det ændringsforslag, som er stillet af Kristeligt Folkeparti, og som jo i al sin enkelthed går ud på, at det kvalificerede flertal ikke kun skal være 7, men 8.

Som jeg røbede før, har vi under forhandlingerne været åbne over for flere muligheder, også over for den mulighed, at det kunne være 8 i stedet for 7. Det var så den anden model, vi

blev enige om. Men jeg vil godt anholde nogle formuleringer i bemærkningerne til Kristeligt Folkepartis ændringsforslag:

Det fremgår næsten af bemærkningerne, som om Roskilde Amt og Frederiksborg Amt med de nuværende regler ikke behøver at deltage i møderne. Det synes jeg da er en højst besynderlig formulering. Og jeg ved i øvrigt ikke, hvorfor reglerne om kvalificeret flertal specielt skulle angå Roskilde Amt og Frederiksborg Amt. Det kunne jo eksempelvis lige så godt være Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune på det ene side og de andre kommuner på den anden side.

Jeg mener, det er helt forkert at anskue det på den måde. Man kan ikke i dag overhovedet sige, hvordan eventuelle kommende frontlinjer vil komme til at ligge i Hovedstadens Udviklingsråd. Forhåbentlig vil man i langt, langt de fleste spørgsmål, vigtige spørgsmål for hele hovedstadsregionen, kunne opnå enighed. Det er i hvert fald vores forhåbninger.

Men endnu en gang: Tilfredshed med, at vi har nået et forlig omkring dette vigtige spørgsmål.

Anni Svanholt (SF):

SF er imod oprettelsen af et Hovedstadens Udviklingsråd. Vi mener, at et sådant råd er i strid med principperne om nærhed, bæredygtighed, demokratisk kontrol og sammenhængen mellem kompetence og økonomisk ansvar. Kort sagt: De principper, som Opgavekommissionen netop har anbefalet for den kommunale struktur.

Endvidere vil det medføre, at der for hovedstadsområdet vil være en firedelt struktur til forskel fra det øvrige land, der har en tredelt struktur. Hovedstadens Udviklingsråd er og bliver en udemokratisk og bureaukratisk konstruktion, som SF absolut ikke kan støtte.

SF ønsker derimod, at der oprettes et hovedstadsamt bestående af Københavns Amt og Frederiksborg Kommune og kommunerne i Københavns Amt med direkte valgt bestyrelse, et amtsråd samt en opdeling af Københavns Kommune i bydelskommuner med primærkommunal status.

Vi ved jo, at Opgavekommissionen færdiggjorde sit arbejde i december 1998, og de konklusioner, Opgavekommissionen var enig om, var, at den tredelte struktur, der er i Danmark med stat, amt og kommune, er holdbar og robust. Den opfylder både principperne om nær-

hed, bæredygtighed og demokratisk kontrol og sammenhæng mellem kompetence og økonomisk ansvar; og mellemkommunale selskaber kunne Opgavekommissionen ikke anbefale.

Det er på baggrund af både erfaringerne fra de tidligere tiltag og Opgavekommissionens konklusioner, at SF mener, at den rigtigste løsning for hovedstadsområdet er at få skabt en struktur, der i basis ligner det øvrige lands, nemlig med en tredelt struktur: stat, amt og kommune.

Ved at oprette et hovedstadsamt opnås både sammenhæng mellem kompetence og ansvar og sikring af borgernes indflydelse, og dermed bygges der på de gode erfaringer, der er med den danske struktur. Det er klart, at hovedstadsamtet også skulle have et tæt og nært samarbejde med de øvrige amter på Sjælland, ikke mindst på trafikområdet.

Det er SF's holdning. Det, der ligger her, er og bliver en ualmindelig dårlig løsning, en ren borgmesterklub.

Det, der så foreligger her i dag til anden behandling, er række ændringsforslag, men de ændringsforslag kan jo overhovedet ikke på nogen måde rette op på den grundlæggende dårlige konstruktion, der her er tale om.

Jeg vil sige, at ét af ændringsforslagene bevirker faktisk, at der nu bliver et femte niveau, nemlig at der nu bliver oprettet et udvalg, som skal stå for landzoneadministrationen. Altså det bliver meget, meget indirekte indirekte det her resultat. Og det betyder så også, at planlægningen i det åbne land bliver delt op på flere myndigheder med risiko for, at det bliver ualmindelig svært at håndtere, og at det kan resultere i dårlige løsninger.

Jeg skal her afslutningsvis sige, at SF ikke kan støtte de stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil bare gerne anholde det udsagn, fru Anni Svanholt kom med, om, at planlægningen i det åbne land bliver delt op. Det gør den under ingen omstændigheder, tværtimod.

Det, der har været et ønske fra bl.a. partiet Venstre under forhandlingerne, og som jo også står beskrevet i betænkningen, var, at man spredte planlægningen, at man delte planlægningen ud og lod den foregå i de fem regionale enheder. Den bliver samlet nu, samtidig med at forvaltningen fortsat også af det åbne land hører under Hovedstadens Udviklingsråd. Og

netop det, at der er en sammenhæng mellem forvaltningen af området og planlægningen for området, er jo en stor styrke, når man skal foretage planlægningen.

Så vil jeg godt spørge fru Anni Svanholt: Hvorfor er SF ikke parat til at afvente de forsøg og den evaluering, som Københavns Kommune har bebudet, de selv vil gøre med bydelskommunerne, men i stedet nu træffe en beslutning og trække den ned over hovedet på Københavns Kommune?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Hvad angår planlægningen, er der jo tale om, at der stadig væk er en udførende myndighed. Hovedstadens Udviklingsråd er vel ikke den udførende myndighed i alle forhold her.

Med hensyn til planlægning i det åbne land og planlægning i det hele taget så står amterne jo stadig væk med en virkelighed, som de også skal håndtere. Jeg går ikke ud fra, at de er frataget alle muligheder her med denne konstruktion. Men det er altså meget uklart, hvad det reelt bliver, der skal ske ude i virkeligheden. Og amterne sidder med en masse opgaver både på miljø- og planlægningsområdet i det hele taget, som de nu i den grad får beskåret, og det er så Hovedstadens Udviklingsråd, der skal håndtere den sag.

Med hensyn til bydelsrådene så har jeg her givet udtryk for SF's overordnede holdning, og det er klart, at vi naturligvis ser frem til den vurdering og evaluering af bydelsrådene. Vi har en holdning til tingene, og vi er selvfølgelig også åbne over for, hvad der måtte komme af nye ting og oplysninger i den sammenhæng. Men jeg synes, det er vigtigt at give udtryk for, at vi har en samlet løsning, hvor det handler om nærhed til opgaverne.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det skal bare være en kort kommentar, et spørgsmål. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at når der er vedtaget en evalueringperiode og der i øvrigt har været bred opbakning om de forsøg, som er i København, hvordan man så på nuværende tidspunkt kan tage stilling til, at man mener, perioder skal forlænges, eller hvordan man overhovedet kan starte med at evaluere på et forsøg, som slet ikke har fået lov at køre færdigt.

Når man samtidig taler om en demokratiseringsproces i forhold til Hovedstadens Udviklingsråd, er det lidt fascinerede, at man herinde fra har lyst til at påvirke et forsøg, som pågår i Københavns Kommune. Det må jeg sige undrer mig, at SF kan indtage den holdning, samtidig med at man taler om en demokratisk proces.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Fru Anni Svanholt fremførte, at det var uklart, hvad der skal ske ude i virkeligheden, som hun formulerede sig, efter vedtagelsen af det her lovforslag.

Jeg vil godt spørge: Hvor er klarheden? Jeg mener faktisk, at det er ganske klart, hvad der skal ske også ude i virkeligheden, når det her lovforslag er vedtaget ved tredje behandling. Så jeg vil godt spørge: Hvor er det, fru Anni Svanholt er i tvivl?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Først til hr. Kramer Mikkelsen med hensyn til bydelsrådene: Uanset der kører nogle forsøg, er det da ethvert partis ret at have en holdning og give udtryk for sine principper, og det er det, jeg her på SF's vegne har gjort. Vi mener, at det er vigtigt, at vi får en klar opgavefordeling, herunder har vi altså også forestillet os, at målet kunne være, at man ville dele byen op i egentlige kommuner.

Vi får jo lejlighed til på et senere tidspunkt at tage endelig stilling, og vi drøfter meget gerne erfaringerne med bydelsforsøgene. Det er indlysende klart.

I forhold til planlægningen er der jo det her ejendommelige underudvalg, som skal sidde og håndtere nogle zonesager. Men det er jo ikke indlysende klart, om det er den fulde og hele kompetence, de skal sidde og udøve. Det er svært at se, hvordan man kan få sammenhæng i tingene, når der vitterlig er et amtsråd, der både skal lave miljøbeskyttelse og har forskellige opgaver i det åbne land. Det griber jo ind i de muligheder sådan overordnet set, som et amtsråd har.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen jeg er da fuldstændig enig i, at det er ethvert partis ret at træffe beslutninger og indtage standpunkter. Det er det jo også for en socialdemokrat, og derfor har jeg selvfølgelig også

lyst til at kommentere, at man i SF allerede på nuværende tidspunkt kan konkludere, at man synes, dette her er en succes og vil fortsætte.

Jeg vil da spagfærdigt tillade mig at sige, at vi vil ikke i Socialdemokratiet på nuværende tidspunkt sige, at dette er en så udpræget succes, at vi vil sige ja til det. Jeg behøver da blot at nævne, at jeg da synes, at der er en af bydelene, som godt kunne give betænkeligheder i forhold til, hvordan de her bydelsforsøg fungerer. Ja, der bliver spøgt fra salen og spurgt: En! Nej, det kan da godt være, at der er flere; det vil jeg ikke helt afvise. Derfor synes jeg, det er vanskeligt at træffe en beslutning på nuværende tidspunkt om, at man vil videreføre de her projekter uden at have set, hvordan evalueringen kommer til at foregå.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Fru Anni Svanholt mente, det var uklart, hvad der skulle ske ude i virkeligheden, og på mit spørgsmål, så siger hun, at det er det dér ejendommelige underudvalg, der skal nedsættes. Jeg formoder, at fru Anni Svanholt med den formulering sigter til det landzoneudvalg, der nedsættes i overensstemmelse med de almindelige regler i den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 4.

Her er der ikke noget uklart for så vidt angår kompetencen. Kompetencen ligger i Hovedstadens Udviklingsråd. Udvalget er nedsat som et almindeligt § 17, stk. 4-udvalg med kompetence til at kunne afgøre de løbende sager, men sådan at tvivlsspørgsmål i udvalget selvfølgelig kan indbringes for Hovedstadens Udviklingsråd af medlemmer af udvalget, sådan at formanden for Hovedstadens Udviklingsråd også i overensstemmelse med de almindelige regler, hvis det er nødvendigt af koordineringshensyn, vil kunne stoppe en sagsbehandling i udvalget og indbringe den for Hovedstadens Udviklingsråd.

Så der er intet uklart på det her område, intet.

Søren Søndergaard (EL):

Da Enhedslisten ikke er betækningsberettiget i Kommunaludvalget, skal jeg udtrykke vores holdninger til det, der er sket mellem første behandling og det, der ligger nu, og i den forbindelse selvfølgelig huske at sige indenrigsministeren tak for kaffe i forbindelse med, at vi var ovre og høre nærmere om ministerens planer på området.

Hvad angår ændringsforslagene, kan vi ikke stemme for regeringens ændringsforslag. Vi vil heller ikke stemme imod dem. Man kan sige, at vi sådan set er ligeglade. De vil hverken gøre det her forslag værre eller bedre.

Hvad angår Kristeligt Folkepartis ændringsforslag, vil vi stemme imod det. Hvis man har den opfattelse, at det her indirekte sammensatte råd overhovedet ikke skal fungere, hvad det vil have problemer med i forvejen, så er det klart, at hvis man kræver, at ikke alene 7 ud af 11, men 8 ud af 11 skal være enige, så bliver det stort set umuligt at træffe politiske beslutninger. Men det er måske også formålet med Kristeligt Folkepartis forslag. I hvert fald kan vi ikke støtte det.

Det er jo egentlig mærkeligt. Langt de fleste erkender, at der er behov for en reform af strukturen i hovedstadsområdet. Hvorfor? Fordi hovedstadsområdets myndigheder er delt op i flere amter, et trafikselskab, et sygehusfællesskab og flere mellemkommunale selskaber, der hver på sin facon løser forskellige opgaver. Der er altså kort sagt behov for et demokratisk, direkte valgt organ, der kan tage hånd om de fælles problemer, som skal løses i hovedstadsområdet.

Desværre er det ikke det forslag, der ligger her. Det forslag, der ligger, er udtryk for, at regeringen har valgt at lægge sig på knæ for magtfulde borgmestre, der ikke ønsker at afgive deres magt, og som derfor efter bedste evne – og vi må konstatere, at den har været god – har været i stand til at sabotere en reel hovedstadsreform.

Resultatet er så blevet endnu et indirekte valgt organ, en borgmesterklub, hvor kun de største partier får sæde. Jeg ved ikke, om det vil være tre partier, der får sæde i det organ – det vil i hvert fald ikke være mange flere – og som derudover vil blokere for en reform i en længere årrække.

Fra Enhedslistens side ønsker vi fortsat en hovedstadsreform. Vi ønsker en hovedstadsreform, som bygger på elementære demokratiske principper: én person én stemme. Det har vi ikke fået her, og derfor kan vi under ingen omstændigheder støtte forslaget om Hovedstadens Udviklingsråd.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal indledningsvis præcisere, at der er en årstalsfejl i det betænkningssbidrag, Fremskridtspartiet har afgivet. Det var ikke i 1990,

men nogle år tidligere, at man nedlagde Hovedstadsrådet i sin tid.

Siden da har man jo diskuteret meget, hvordan man skal koordinere indsatsen i hovedstadsområdet, hvordan man skal koordinere i forhold til infrastruktur og overordnet planlægning, hvordan man skal forholde sig til hele Øresundsregionen nu, hvor vi bliver, havde jeg nær sagt, landfast med Sverige. Ville det være hensigtsmæssigt, at man samarbejdede også på tværs af Sundet? I hvilket forum skal det foregå? Derfor var det selvfølgelig væsentligt at få en diskussion, og regeringen har så fremsat et forslag om Hovedstadens Udviklingsråd, som kunne have været en model.

Men sagen er jo, at fra at man havde et ønske om, at Hovedstadens Udviklingsråd skulle være en helt overordnet koordinerende myndighed, som kun helt overordnet skulle beskæftige sig med meget overordnede regionale anliggender, er man nu nået langt længere, og man har gravet sig langt længere ned, end man egentlig spillede ud med. Det betyder jo, at man er kommet i den situation, at man mere og mere har nærmet sig det, som vi kendte før i tiden, nemlig Hovedstadsrådet, som jo et stort flertal i Folketinget heldigvis fik nedlagt på foranledning af Fremskridtspartiet i slutningen af 1980'erne.

Det var vi glade for dengang, og derfor var vi også meget skeptiske over for at skulle oprette en ny instans, der faktisk kunne minde om det gamle hovedstadsråd. Men vi var fulde af fortrøstning. Vi så af ministerens forslag, at her skulle der ikke være tale om et nyt hovedstadsråd. Der skulle være tale om Hovedstadens Udviklingsråd, og det skulle kun tage sig af de helt overordnede ting. Derfor meddelte vi, at vi var klar til at forhandle. Fremskridtspartiet blev inviteret til forhandling hos ministeren. Det var vi glade for. Vi syntes, det var meget frugtbart. Vi syntes, vi nåede hinanden et meget langt stykke ad vejen. Vi gik oven i købet på ministerens opfordring hjem og skrev et par sider om, hvad vi syntes der skulle ske, hvis man skulle forbedre forslaget. Alligevel lyttede man ikke til Fremskridtspartiet. Man gjorde det stik modsatte af det, vi ønskede.

Det, vi havde stillet forslag om, var, at hvis Hovedstadens Udviklingsråd træffer beslutninger om, at der skal ske det ene eller det andet, skal Hovedstadens Udviklingsråd ikke selv udføre opgaven, men sørge for, at opgaven bliver udliciteret, og at andre varetager den funktion,

således at Hovedstadens Udviklingsråd kun har den koordinerende funktion. Det ville man ikke lytte efter.

Vi stillede også et forslag til forbedring om, at det med hensyn til kompetencen ikke skulle være muligt, at Hovedstadens Udviklingsråd selv kunne udvikle sin kompetence, selv tiltage sig mere kompetence, men at det skulle runde Folketinget eller i hvert fald forligspartierne. Det kunne vi heller ikke få lydhørhed for.

Så foreslog vi med hensyn til kulturlivet, at Hovedstadens Udviklingsråd ikke skulle være det organ, hvor man sad og udviklede kulturlivet, men at det skulle være et sted, hvor man sad og koordinerede, således at der var en koordinering af tingene – igen princippet om, at Hovedstadens Udviklingsråd kun skal beskæftige sig med den helt overordnede koordinering. Det ville man heller ikke være med til.

Det, der skete, var, at der over en nat blev indgået et forlig uden om Fremskridtspartiet, ja, endda uden at vi blev informeret om, at det blev indgået. Vi fik det end ikke at vide bagefter. Vi måtte høre om det i Radioavisen. Så langt kunne man ikke engang strække sig, at en forligspartner kunne blive orienteret om, hvad andre partier havde indgået af forlig.

Det er selvfølgelig stærkt kritisabelt. Vi håber, at det ikke vil gentage sig. Men det, vi kan se er blevet resultatet, er, at forligspartierne nu har stillet en række ændringsforslag, der rent faktisk gør, at Hovedstadens Udviklingsråd bliver mere end en overordnet koordinerende myndighed, og det er dybt skuffende. Vi er stort set stærkt på vej tilbage til at oprette et nyt hovedstadsråd som det, der blev nedlagt for mere end 10 år siden.

Derfor vil Fremskridtspartiet stemme nej til de ændringsforslag, der er stillet i betænkningen.

Hvad angår ændringsforslaget stillet uden for betænkningen af Kristeligt Folkeparti, var det faktisk også et af vores ønsker. Vi havde endda også forståelsen af, at det ville være et ændringsforslag, der helt naturligt ville komme fra regerings side. Det gjorde det ikke. Nu har Kristeligt Folkeparti stillet det, og det er et godt ændringsforslag.

Det går på, at i stedet for at 7 ud af 11 kan træffe beslutninger på det finansielle område, med hensyn til budgetterne, skal der være 8, og det er ganske, ganske fornuftigt i forhold til den repræsentation, der bliver i Hovedstadens Udviklingsråd. Det må ikke være sådan, at nogle

amter kan, om jeg så må sige, rotte sig sammen og nedstemme nogle andre. Derfor er det vigtigt, at et flertal er et kvalificeret flertal, og derfor støtter vi forslaget fra Kristeligt Folkeparti om, at det ikke skal være 7, men 8 ud af 11, der skal til for at vedtage budgetterne.

Det er en meget, meget stor fejl, at man nu vil oprette et nyt hovedstadsråd. Vi ved jo alle, hvilke problemer der var med det gamle hovedstadsråd. Vi ved alle, hvorfor det blev nedlagt. Nu er man stærkt på vej til at lave et nyt. Det er en stor fejl.

Jeg må nok sige, hvad angår Det Konservative Folkeparti, der i sin iver efter at få lov til at være med i et forlig har sagt ja til hvad som helst, at det er stærkt, stærkt skuffende. Det er stærkt skuffende at høre hr. Knud Erik Kirkegaard stå her på Folketingets talerstol og forsvare det forlig, der er blevet indgået.

Det forlig, der er blevet indgået her, betyder bl.a. i forhold til zonelovgivning og kompetencen, at man nu laver et nyt overordnet organ. Det er stik imod konservativ politik. Det er stik imod, hvad der står i det konservative partis program, det er stik imod det, Det Konservative Folkeparti går rundt og fortæller vælgerne, og det er stik imod det, som Det Konservative Folkeparti selv har fremsat forslag om her i Folketinget, nemlig at zonekompetencen skal rykkes fra amterne ned til kommunerne, fordi zonekompetencen skal tættere på borgerne. Her flytter man zonekompetencen endnu længere væk fra borgerne, ikke bare til amterne, men helt op til et overordnet organ, som skal sidde og træffe beslutning dér.

Det er stik imod konservativ politik, og det er rystende at se, at man i sin iver efter at få lov til at være med i et forlig, hvor man agterudsejler øvrige borgerlige partier, som ellers var klar til at stå sammen om at skabe et godt, overordnet koordinerende organ, giver køb på sin egen politik. Det er skuffende, at Det Konservative Folkeparti er nået så langt.

Det er også skuffende, at man nu med et ændringsforslag tillader, at Hovedstadens Udviklingsråd kan få lov til at nedsætte underudvalg. Vi ved jo godt, hvad det betyder. Vi ved jo godt, at lige så snart en offentlig myndighed har mulighed for at udvide sig selv, vil det også ske. På et andet område fremsatte skatteministeren et forslag om, at der skulle være en såkaldt svulmningsafgift på softice, sådan at man også kunne få afgifter af softice. Det ville simpelt hen være en milliardforretning, hvis man

lavede en sådan svulmningsafgift på offentlige organer, der selv kan få lov til at udvikle sig, som de har lyst til. Forslaget vil helt sikkert betyde, at Hovedstadens Udviklingsråd vil svulme og blive større og større og tiltage sig større og større kompetence.

Nu har jeg advaret Folketinget, så lad være med at komme om et par år og sige, at det vidste man ikke. Nu ved man det. Sådan er det. Det er dybt beklageligt, hvor man er nået til. Vi havde i Fremskridtspartiet håbet på, at ministeren var klarsynet nok til at lave et overordnet koordinerende organ. Det får man ikke. Man får et nyt hovedstadsråd, desværre, og derfor stemmer Fremskridtspartiet ved tredjebehandlingen imod begge disse forslag.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg skal først rette den misforståelse, at der skulle være tale om et nyt hovedstadsråd her. Det er der desværre ikke, kan jeg rolig sige.

Men samtidig synes jeg, der er grund til at hæfte sig ved, at det, vi laver, i virkeligheden er det, hr. Tom Behnke efterlyser, nemlig et organ, der har den overordnede koordinering i området bortset fra ét område, og det er HT. Og det er vel naturligt at overflytte den kompetence, der i dag ligger i bestyrelsen for HT, til det nye udviklingsråd, naturligt blandt andet fordi en af de opgaver, udviklingsrådet skal tage sig af, er at samarbejde over Øresund. Skal vi have en effektiv integration af Øresundsregionen, spiller den kollektive trafik og takstfastsættelsen for den kollektive trafik selvfølgelig en overordentlig central rolle.

Så skal jeg til slut gøre opmærksom på, når hr. Tom Behnke siger, at udviklingsrådet kan udvide sig selv, at kompetencen er meget klart fastlagt i loven og også, at hvis det vil tage andre opgaver op, kræver det indenrigsministerens tilslutning. Så det er rent sludder, når hr. Tom Behnke siger, det kan udvide sig selv.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Tom Behnke lider helt åbenbart af en politisk identitetskrise, en alvorlig identitetskrise åbenbart, eftersom han følte sig kaldet til her fra talerstolen at udlægge teksten på Det Konservative Folkepartis vegne om, hvad vi havde af programmer inden for forskellige politiske områder. Det tror vi ærlig talt at vi selv er noget bedre til, end hr. Tom Behnke er. Jeg tror, hr.

Tom Behnke skulle koncentrere sig om Fremskridtspartiets politik.

Når vi fra Det Konservative Folkeparti går ind i det her projekt, så er det, fordi vi føler, at hovedstaden har et påtrængende behov for, at der sker noget, at der sker noget nyt, at vi foretager et væsentligt skridt i den rigtige retning. Derfor er vi glade for det kompromis, der er indgået, og vi føler ikke, at der er behov for at forsvare det kompromis, der er indgået.

Med hensyn til landzonekompetencen er det fuldstændig korrekt, at Det Konservative Folkeparti mener, at landzonekompetencen skal ligge i primærkommunerne. Det var der ikke mulighed for at komme igennem med i det forlig, der er indgået her, men dermed er sagen jo ikke taget af den politiske dagsorden. Det er et generelt landspolitisk anliggende, som vi kan tage fat på i anden sammenhæng.

Til hr. Tom Behnke blot den anbefaling: Koncentrer kræfterne om Fremskridtspartiets politik. Så vil vi andre efter bedste evne forsøge at tage os af Det Konservative Folkepartis.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det vil jeg naturligvis lade hr. Knud Erik Kirkegaard om, men når Det Konservative Folkeparti så groft skuffer her i Folketinget og hægter de øvrige borgerlige partier af i den her diskussion og vil køre sololøb sammen med regeringen, så berettiger det til kritik. Hr. Knud Erik Kirkegaard bekræftede jo, at jeg har udlagt teksten rigtigt. Det, som Det Konservative Folkeparti gør, er direkte i strid med Det Konservative Folkepartis principprogram.

Det var det, hr. Knud Erik Kirkegaard sagde. Hr. Knud Erik Kirkegaard sagde, at det var nødvendigt, hvis man skulle videre. Ja, det er nødvendigt, hvis man alene vil med i et forlig sammen med regeringen, uden at de øvrige borgerlige partier kommer med. Det er det, der er kritiserbart. Vi var et kompetent flertal, der kunne have lavet et godt råd her, men De Konservative sprang i feltet og lavede flertal sammen med regeringen.

Med hensyn til at det har en helt overordnet funktion, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Klaus Hækkerup, sagde, er det jo ikke rigtigt. Zonelovgivning er jo indrettet på en sådan måde, at selv hvis en landmand vil lave et lille hønsehus bag ved sin ejendom, så skal han søge zonemyndighederne om tilladelse til at bygge det. Det skal ikke afgøres i kommunerne.

Det skal heller ikke fremover i hovedstadsområdet afgøres i amterne, nej, det skal helt op på et tredje niveau og afgøres i Hovedstadens Udviklingsråd, hvis man vil bygge et lille bitte skur. Det har intet med overordnet myndighed at gøre overhovedet.

Derfor burde man lade zonemyndigheden ligge i amterne – allerhelst helt ude i kommunerne, som Fremskridtspartiet har stillet forslag om flere gange her i Folketinget, men i hvert fald lade være med at hive det op på et endnu højere niveau – og så lade det råd beskæftige sig med de helt overordnede ting. Det vil man ikke, og det vil fremtiden også komme til at vise. Hvis hr. Klaus Hækkerup ikke kan se det i dag, som forslaget foreligger, vil fremtiden med al tydelighed dokumentere alt, hvad jeg har sagt.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det vil sikkert være spildte Guds ord på Balle Lars at komme med en kort bemærkning her til hr. Tom Behnke, men jeg er nødt til af hensyn til folketingsreferatet at gentage, at Det Konservative Folkeparti mener, at landzonekompetencen skal ligge i primærkommunerne. Det mente vi før det her kompromis, det mener vi under det her kompromis, og det mener vi efter det her kompromis. Det er et landspolitisk anliggende, som vi tager fat på i en anden sammenhæng.

Vi havde ikke mulighed for i den her konstruktion med den politiske konstellation, som ville gøre noget for hovedstaden, specielt at lave det for hovedstadsområdet, men det er heller ikke for os det centrale. Det er, at vi får lavet en sådan ordening på det rigtige tidspunkt for hele landet.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Det ændringsforslag, som Kristeligt Folkeparti har stillet, om, at der skal være 8 i stedet for 7 medlemmer til stede, for at Hovedstadens Udviklingsråd kan være beslutningsdygtigt, skyldes, at vi vil sikre, at enten Roskilde eller Frederiksborg Amt er repræsenteret ved behandling og vedtagelse af vigtige sager.

Ifølge forslaget, som det ligger, skal der være 7 medlemmer til stede, for at udviklingsrådet er beslutningsdygtigt, så der er faktisk slet ikke behov for, at Frederiksborg og Roskilde Amter møder op til diverse møder i udviklingsrådet.

Københavns Amt, Københavns Kommune og Frederiksborg Kommune har tilsammen 7 medlemmer og vil dermed kunne stemme en hvilken som helst sag igennem. Et skræksscenario for os er da også, at Københavns Amt og Københavns og Frederiksborg Kommuner kan vedtage at nedlægge diverse institutioner i Roskilde og Frederiksborg Amter, selv om de to amter stemmer imod. Vi mener ikke, det er rimeligt, at man skal kunne vedtage nogle for Roskilde eller Frederiksborg Amt vitale sager, uden at de er til stede eller stemmer for.

Grunden til, at jeg nævner disse to amter, er netop, at de har luftet deres skepsis og deres bekymring over for Hovedstadens Udviklingsråd, mens Københavns Kommune og Københavns Amt jo klapper i deres små hænder og hilser Hovedstadens Udviklingsråd velkommen.

Kristeligt Folkeparti mener, at dette ændringsforslag skal med i loven om Hovedstadens Udviklingsråd, hvis der skal være bare den mindste smule fairness over for Roskilde og Frederiksborg Amter i denne lov.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt sige til fru Tove Videbæk, at jeg tror, Kristeligt Folkeparti ser spøgelse, rigtige spøgelse, ved denne her lejlighed. Selvfølgelig er der behov for, at både Frederiksborg Amt og Roskilde Amt møder op, og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at virkelighedens verden, når arbejdet begynder i Hovedstadens Udviklingsråd, også tilsiger, at de vil gøre det.

Lad mig tage et helt tilfældigt eksempel. Når man skal diskutere anlæg af Frederikssundsmotorvejen mellem København og Frederikssund, så er der i hvert fald to af områdets amtskommuner, der er stærkt involveret. Det er Frederiksborg Amt, og det er Københavns Amt, og selvfølgelig har Frederiksborg Amts repræsentanter en interesse i at være med til at diskutere, hvordan linjeforløbet bliver, hvordan udbygningstakten bliver, hvordan det i øvrigt kommer til at forløbe. Der er jo ingen idé i at udbygge Frederikssundsmotorvejen alene i Frederiksborg Amt og så stadig væk have en kæmpe stopklods – vejspærring i virkeligheden – inde i Københavns Amt. Der skal koordinering til, og der skal samarbejde til, og det er jeg helt overbevist om vil blive indholdet i hverdagen i Hovedstadens Udviklingsråd.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 206: Forslag til lov om Hovedstadens Udviklingsråd.

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af Tove Videbæk (KRF) forkastedes, idet 23 stemte for, 66 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 227: Forslag til lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd.

Ændringsforslag nr. 1-5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
24) Anden behandling af lovforslag nr. L 163: Forslag til lov om ændring af teaterloven. (Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab).
Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen).
(FremSAT 21/1 99. Første behandling 3/2 99. Betænkning 12/5 99).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Margrete Auken (SF):

Først og fremmest vil jeg sige tak til ministeren for, at vi har fået bragt sagen på plads med Rialto. Jeg synes, det er et godt stykke arbejde, der er gjort, og jeg synes, det ser rimeligt og fornuftigt ud hele vejen igennem. Jeg har haft en enkelt bemærkning, som også fremgår af betænkningen, at jeg synes, vi skal overlade det til dem, der skal forvalte sagen siden hen, at sige, i hvilket omfang de synes der er produktion, der skal støttes hos Rialto, når der er produktion.

Jeg har i betænkningen gjort opmærksom på, at det er en ny sag, der er kommet ind med den her udviklingsfond, og i og med at den er det, kan man ikke uden videre sige, at det er de gamle betingelser, der kører videre. Der sker jo det, at Rialto faktisk også har produktioner, og hvis de står med et projekt, der er tilstrækkelig spændende og nybrydende, og hvad ved jeg, og gerne ville søge, så er der ikke noget i den gældende lov, som indicerer, at de ikke skulle have lov til det.

Det eneste, der har været, er i selve lovforslaget, før ændringen er kommet ind. Der står, at de, der kun får huslejetilskud, ikke kan søge. Det er jo fair nok. Man søger jo ikke, hvis man er på de vilkår. Men netop fordi Rialto også laver andet end at være sal, mener jeg, det ville være forkert, om vi her på forhånd sagde, at de ikke havde lov til at gå ind og søge, fordi det ifølge loven er en ny sag. Det står heller ikke nogen steder, at de ikke må, så det er kun en fortolknings- og åbningsmulighed, som jeg håber vi kan lade stå på den måde.